

Posudek oponenta bakalářské práce

Ústav sociální práce Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové

Autor(ka) závěrečné práce: Kateřina Nováková

Název závěrečné práce: Důchodové pojištění v České republice a jeho vliv na společnost

Hodnocení formulace hlavního cíle práce a dílčích cílů práce:

A B C D E F

Odůvodnění: Volba tématu autorky je dlouhodobě relevantní. Pokusy o reformu důchodového systému jsou v České republice průběžně. Důchodové pojištění je rovněž jedním z klíčových témat pro sociální práci. Formulace hlavního cíle práce je relativně velmi široká (zjistit zda se lidé zajímají o problematiku důchodového pojištění a jakým způsobem důchodové pojištění českou společnost, zdali vůbec, ovlivňuje). Takto formulovaný cíl je obtížně zodpověditelný. Dopadů důchodového systému na Českou společnost je obrovská řada, od ekonomických, po otázky intergenerační solidarity a dopady na sociální smír či ideovou polarizaci společnosti.

Hodnocení struktury práce:

A B C D E F

Odůvodnění: Práce obsahuje všechny očekávané součásti závěrečné práce vyžadované Metodickým pokynem ředitelky ÚSP FF UHK.

Hodnocení teoretické části práce:

A B C D E F

Odůvodnění: Teoretická část obsahuje očekávatelná témata. Obsahuje i vývoj důchodového pojištění na území Čech a Moravy. Ocenit lze kapitolu 1.5, která shrnuje nejnovější změny v důchodovém pojištění po roce 2023, uvedeny tedy jsou i nejnovější návrhy důchodové reformy vzešlé z Ministerstva práce a sociálních věcí pod vedením ministra Mariana Jurečky.

Vzhledem k tomu, že autorka v úvodu deklaruje, že jednou z motivací jejího zájmu o téma důchodových reforem v České republice jsou emotivní reakce z jejího sociálního okolí, bych očekával, že se ve svém textu zaměří více na identifikaci nejproblematičtějších prvků navrhovaných reforem z pohledu oslovené části populace (například otázka zachování doby výplaty dávek starobního důchodu dle průměrné doby dožití nebo stanovování výčtu profesí, které budou mít z tohoto pravidla výjimku).

Hodnocení metodické části práce:

A B C D E F

Odůvodnění: V metodické části textu autorka přistupuje ke kvantitativnímu výzkumnému šetření formou dotazníků. Distribuuje jak v online podobě, tak v papírové podobě. U obojího dále využívá své sociální sítě a kyber sítě v rámci sociální sítě Facebook. Jaká rizika vidí autorka z metodologického hlediska při snaze oslovit celou škálu socioekonomických poměrů v české populaci touto cestou? Nemohly být některé skupiny

obyvatelstva díky použité výzkumné technice upozaděny? Například osoby v seniorském věku s nižším či žádným přístupem k moderním informačním technologiím.

Vzhledem k typu výzkumu a cílové skupiny respondentů je zarážející struktura výsledného výzkumného souboru, kterou tvoří ze dvou třetin ženy a pouze z jedné třetiny muži. To zjevně neodpovídá demografické skladbě obyvatel republiky. Jak k tomuto nesouladu podle autorky došlo?

Hodnocení zpracování výsledků výzkumu:

A B C D E F

Odůvodnění: Interpretace zjištění z dotazníkového šetření se převážně omezuje na základní třídění a absolutní a relativní četnosti. Odpovědi a shrnutí výsledků k jednotlivých dílčím cílům má charakter spíše popisu, nikoliv už snahy o interpretaci zjištěného. Jen v několika málo případech je zde snaha o druhý stupeň třídění a například srovnat odpovědi mužů a žen na danou otázku.

Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce:

A B C D E F

Odůvodnění: Cíle lze považovat za naplněné, byť zodpovězení otázky o „dopadech“ důchodového systému na českou společnost je v úplnosti nemožné.

Hodnocení formální stránky práce:

A B C D E F

Odůvodnění: Z formální stránky je práce připravená dobře. Splňuje všechna kritéria kladena na tento typ závěrečné práce. Závěrečná práce nevykazuje žádné rysy plagiátu. Žádný z citovaných zdrojů nevykazuje shodu s jinými publikačními výstupy vyšší než 4%. Celková výše shody, kterou uvádí automaticky antiplagiátorský systém ve výši 24%, je tedy nerelevantním údajem.

Hodnocení přínosu práce pro praxi sociální práce či sociální politiky:

A B C D E F

Odůvodnění: Práce si neklade ambici doporučovat konkrétní změny v důchodovém systému ČR.

Další připomínky:

Nejsou.

Otázky k obhajobě:

- Jaká rizika vidí autorka z metodologického hlediska při snaze oslovit celou škálu socioekonomických poměrů v české populaci touto cestou? Nemohly být některé skupiny obyvatelstva díky použité výzkumné technice upozaděny?

- Strukturu výsledného výzkumného souboru tvoří ze dvou třetin ženy a pouze z jedné třetiny muži. To zjevně neodpovídá demografické skladbě obyvatel republiky. Jak k tomuto nesouladu podle autorky došlo?

Celkové zhodnocení práce: Provedená kvantitativní studie má spíše charakter jednodušší sondy do převažujících nálad v populaci bez snahy o hlubší interpretaci důvodu dílčí nespokojenosti s dílčími parametrickými úpravami současného důchodového systému. To vše je však zcela v očekávaných limitech bakalářské práce.

A B C D E F

V Hradci Králové dne 10. 5. 2024

PhDr. Martin Smutek, Ph.D.

podpis oponenta